

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Δέκα Έτη ΠΜΣ στη Διοίκηση και Διαχείριση Τεχνικών Έργων:
Εμπειρίες, Προκλήσεις και Προοπτικές

Δημόσια Τεχνικά Έργα: Εμπειρίες, Διδάγματα
και Προτάσεις για το μέλλον

Γιάννης Οικονομίδης, Μηχανολόγος Μηχανικός

Διευθυντής Πιστοποίησης TUV HELLAS

Εμπειρίες και Διδάγματα

- 25 χρόνια, ως τεχνικό δυναμικό, διαχειριστήκαμε και υλοποιήσαμε έργα που άλλαξαν την εικόνα της χώρας
- Το τεχνικό μας δυναμικό – μελετητές, κατασκευαστές και διαχειριστές έργων – διαθέτουν πλέον υψηλότατο επίπεδο τεχνικής γνώσης

Εμπειρίες και Διδάγματα

- Ο εθνικός μας στρατηγικός σχεδιασμός ήταν στις περισσότερες των περιπτώσεων ατελής, αποσπασματικός και αντιφατικός
- Οι κάθε φορά απαιτούμενες μελέτες κόστους – οφέλους εκπονούνταν μόνον για τυπικούς λόγους και όχι ουσίας

Εμπειρίες και Διδάγματα

- Οι αναθέτουσες αρχές δημοπρατούσαν τα έργα χωρίς την αναγκαία μελετητική πληρότητα και με σωρεία εκκρεμοτήτων
- Ο κατασκευαστικός μας κλάδος διατηρούσε μεγάλο αριθμό εργοληπτικών εταιριών

Εμπειρίες και Διδάγματα

- Διαχρονικά χρησιμοποιήθηκαν διάφορα συστήματα δημοπράτησης σε μια προσπάθεια να βελτιωθεί το σύστημα διαχείρισης αλλά και να μειωθούν οι μεγάλες εκπτώσεις
- Οι κατασκευαστές ήλπιζαν να καταφέρουν τελικά να «βγουν» οικονομικά

Εμπειρίες και Διδάγματα

- Τα πράγματα γίναν ακόμη πιο δύσκολα από το 2010 και μετά όταν μπήκαμε στα μνημόνια
- Μέσα σε αυτή την λαίλαπα ένας αριθμός μεγάλων κατασκευαστικών εταιριών κατέρρευσε

Εμπειρίες και Διδάγματα

Καλούμαστε όλοι μας να βρούμε ένα καινούργιο αφήγημα στην παραγωγή του δημόσιου τεχνικού έργου

Προτάσεις για το μέλλον

Νομοθετικό πλαίσιο δημοσίων έργων και μελετών

Ο Νόμος 4412 έχει σε μεγάλο βαθμό ολοκληρώσει και βελτιώσει το εθνικό μας θεσμικό πλαίσιο.

Δύο ζητήματα αποτελούν αντικείμενο άμεσης ανάγκης νομοθέτησης...

Προτάσεις για το μέλλον

Νομοθετικό πλαίσιο

1. Σύστημα Δημοπράτησης Πολλαπλών Κριτηρίων
  - να εγκαταλειφθεί ο ισοπεδωτικός ανταγωνισμός των χαμηλών τιμών
  - να υιοθετηθεί ο ανταγωνισμός της επιτυχούς κατασκευής με συνδυασμό κριτηρίων ανάθεσης: τιμή, χρόνος ολοκλήρωσης, διάρκεια εγγυημένης συντήρησης
  - Δηλαδή, διαγωνισμός στους τρεις βασικούς στόχους ολοκληρωμένης διαχείρισης της κατασκευής: κόστος, χρόνος, ποιότητα

Προτάσεις για το μέλλον

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Έλεγχος μελετών

- Διενέργεια ελέγχων σε όλα τα στάδια εκπόνησης των μελετών
- Ο ελεγκτής πρέπει να είναι μελετητής

Προτάσεις για το μέλλον

Νομοθετικό πλαίσιο

3. Προϋποθέσεις για τη δημοπράτηση των έργων
  - Κανένα έργο δεν θα δημοπρατείται αν δεν υπηρετεί τον Εθνικό ή τον Περιφερειακό σχεδιασμό
  - Κάθε επένδυση στις δημόσιες υποδομές θα υλοποιείται με βάση τον κανόνα «value for money»
  - Κανένα έργο άνω των €10 εκατ. δεν θα ξεκινά χωρίς μελέτη κόστους-οφέλους που θα αποδεικνύει την αναγκαιότητα υλοποίησής του

Προτάσεις για το μέλλον

Νομοθετικό πλαίσιο

3. Προϋποθέσεις για τη δημοπράτηση των έργων
  - Όλες οι μελέτες θα ελέγχονται ως προς τις βέλτιστες κατασκευαστικές και βέλτιστες κοστολογικά προτεινόμενες λύσεις
  - Σε μεγάλα και σημαντικά έργα θα προηγούνται «πρόδρομες εργασίες» με τις οποίες θα ολοκληρώνονται οι εργασίες αρχαιολογικών ανασκαφών, απαλλοτριώσεων, μεταφοράς δικτύων κοινής ωφέλειας, πριν την εκτέλεση του κυρίως έργου

Προτάσεις για το μέλλον

Νέος ρόλος των Δημοσίων Τεχνικών Υπηρεσιών

Διαπιστώσεις:

- Δραματική μείωση του αριθμού των στελεχών
- Έλλειψη τεχνικών στελεχών 28- 35 ετών
- Έλλειψη κινήτρων και προοπτικών στο στελεχιακό δυναμικό

Προτάσεις για το μέλλον

Νέος ρόλος των Δημοσίων Τεχνικών Υπηρεσιών

Διαπιστώσεις:

- Δραματική μείωση του αριθμού των στελεχών
- Έλλειψη τεχνικών στελεχών 28- 35 ετών
- Έλλειψη κινήτρων και προοπτικών στο στελεχιακό δυναμικό

Προτάσεις για το μέλλον

Νέος ρόλος των Δημοσίων Τεχνικών Υπηρεσιών

Πρόταση:

Οι Δημόσιες Τεχνικές του Υπηρεσίες προτείνεται να καθορίζουν τους κανόνες και τις προδιαγραφές, να τηρούν τις βάσεις δεδομένων και τα Μητρώα, να διενεργούν ελέγχους και να εποπτεύουν την τήρηση των κανόνων.

Δηλαδή να λειτουργούν ως Project Managers

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

- Η οικονομική κατάσταση της χώρας και οι περιορισμοί που έχουν τεθεί από τους μηχανισμούς ελέγχου δανεισμού, δίνουν πολύ μικρά περιθώρια για την άσκηση αναπτυξιακών πολιτικών
- Το ΕΣΠΑ 1014-2020 δεν έχει κανένα περιθώριο για ένταξη νέων έργων

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

- Η μόνη διαθέσιμη χρηματοδοτική δυνατότητα είναι η ενεργοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων με την αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων ΣΔΙΤ και Παραχωρήσεων, ενεργοποιώντας ιδιωτικά κεφάλαια και γεννώντας ταυτόχρονα αναπτυξιακές δράσεις

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

- Οι συμπράξεις δημόσιου ιδιωτικού τομέα, έρχονται στην επικαιρότητα
- Απαιτείται αυτή τη φορά επανεξέταση της εφαρμογής τους με τρόπους και διαδικασίες, οι οποίες θα είναι πλέον σύμφωνα με τις πολιτικές και τις συνθήκες που βιώνει η εθνική μας οικονομία

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

Η επιλογή του χρηματοδοτικού εργαλείου της Παραχώρησης πρέπει να αξιοποιεί το πλεονέκτημα των παρακάτω δύο αρχών :

Αρχή 1η : Μόνο ο χρήστης της υποδομής πληρώνει, αντί του συνόλου (οριζόντια) των φορολογουμένων

Αρχή 2η : τον «κίνδυνο / ρίσκο» τον αναλαμβάνει αυτός που μπορεί να τον διαχειριστεί καλύτερα

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

Βασική προϋπόθεση για την χρήση του εργαλείου «παραχώρηση» είναι η ύπαρξη ενός υγιούς τραπεζικού συστήματος

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

Το χρηματοδοτικό πακέτο Γιουνγκέρ δεν χρηματοδοτεί έργα, αλλά εγγυάται την χρηματοδότηση έργων που διαθέτουν έσοδα και επιτυγχάνουν θετικά οικονομικά αποτελέσματα

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

Βήματα υλοποίησης έργων ΣΔΙΤ / Παραχωρήσεων:

- Σε επίπεδο δημοτικό, περιφερειακό και εθνικό να εντοπισθούν έργα που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις
- Σε κάθε έργο να γίνει μια περιορισμένης κλίμακας μελέτη βιωσιμότητας

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

Βήματα υλοποίησης έργων ΣΔΙΤ / Παραχωρήσεων:

- Έλεγχος της συμβατότητας των προτεινόμενων έργων με τον στρατηγικό σχεδιασμό σε εθνικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο
- Τα έργα που επιλέγονται θα τύχουν μιας ευρείας διαβούλευσης με την εγχώρια και διεθνή αγορά (market sounding)

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

Βήματα υλοποίησης έργων ΣΔΙΤ / Παραχωρήσεων:

- Ως βασικός διαχειριστής των ανωτέρω διεργασιών προτείνεται η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ
- Ο σχεδιασμός των έργων πρέπει να στηρίζεται σε αξιόπιστες αναλύσεις κόστους οφέλους

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

Βήματα υλοποίησης έργων ΣΔΙΤ / Παραχωρήσεων:

Απαραίτητες ενέργειες:

- ❖ Εφαρμογή του ανταγωνιστικού διαλόγου για την επιλογή της βέλτιστων τεχνικών λύσεων
- ❖ Εκτέλεση προδρόμων εργασιών προκειμένου να εξασφαλιστεί η ωριμότητα των έργων

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

Ενδεικτικά προτεινόμενα έργα ΣΔΙΤ:

- ✓ Κατασκευή /λειτουργία και συντήρηση κτιριακών έργων ή έργων ανακαίνισης υφισταμένων κτιρίων/ κελυφών
- ✓ Κατασκευή και διαχείριση υποδομών ΧΥΤΥ και βιολογικών καθαρισμών δήμων
- ✓ Αναβάθμιση δικτύων ηλεκτροδότησης με συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας

Προτάσεις για το μέλλον

Τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία και η αξιοποίησή τους

Ενδεικτικά προτεινόμενα έργα ΣΔΙΤ:

- ✓ Μικρά αστικά έργα οδοποιίας, κυρίως περιφερειακοί οδοί, αστικές σήραγγες
- ✓ Κατασκευή μαρίνων ή αναβάθμιση υφισταμένων
- ✓ Έργα περιαστικού σιδηροδρομικού δικτύου σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη

Προτάσεις για το μέλλον

Θέματα διαχείρισης ποιότητας

Δημόσια Τεχνικά Έργα: Εμπειρίες, Διδάγματα
και Προτάσεις για το μέλλον

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!